

Preek over Johannes 3,15: Wij worden gezonden, zoals God Jezus zond (Advent).

Voorzang: Gezang 102, 1 en 2 (op de wijs van Gezang 20)

Votum en Groet

Zingen: Psalm 98, 1 – 4 (tussenliggende verzen worden gelezen)

Leefregels

Zingen: Gezang 129, 1. 4 en 6

Gebed om het licht van de Geest

Zingen: Kinderlied 40

Schriftlezing: Genesis 3,1-9

Zingen: Gezang 395, 1 en 4

Schriftlezing: Johannes 3,16-21

Zingen: Gezang 451, 2

Verkondiging van Johannes 3,16

Zingen: Gezang 330

Informatie over het werk van de Gideons door Bert Bout

Dankzegging en voorbede

Collecte

Zingen: Opwekking 334

Zegen

Opwekking 58

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Eerste zondag van Advent.

Over vier weken is het alweer Kerstfeest.

Hoe gaan we dat feest vieren?

Als een gezinsfeest – gezellig rond de Kerstboom?

Gordijnen dicht – de boze wereld buiten en wij warm en gezellig binnen?

Of gaan we Kerstfeest vieren als een kerkfeest?

Een fijne dienst met een opgetuigde liturgie.

Liefst bekende liederen, die je uit volle borst mee kunt zingen.

Een preek die je diep van binnen raakt.

Even alles vergeten over de dreiging van terreur en een politiek in verwarring.

Even geen gezeur aan je hoofd van mensen en groepen van mensen, die elkaar niet begrijpen, elkaar zeer doen en kwetsen of volkomen aan elkaar voorbijleven.

Kerstfeest – een feest om te vieren met je gezicht naar het licht.

En met je rug naar de wereld buiten ons en om ons heen.

Maar nee, dat kan helemaal niet, gemeente!

Zo Kerstfeest vieren – dat kán niet!

Dan hebben we niet in de gaten waar het om draait in het Kerstevangelie.

Hoe kunnen we er ook maar over denken Kerstfeest te vieren zonder de wereld volop in beeld te hebben?

Want daar drááit het toch juist om?

God heeft toch juist zijn eniggeboren Zoon gezonden, omdat Hij de wéreld liefheeft?

Met Kerst had Hij toch juist de wéreld op het oog?

Deze eerste zondag van Advent is u aangekondigd als een zendingszondag.

Vandaag wordt uw aandacht gevraagd voor onze zendingsopdracht als gemeente van Christus.

En dan gaat het om zending ver weg en om zending dichtbij.

Zending in Zuid-Afrika en zending in Nederland.

Zendingswerk in Hongarije en Oekraïne en zending in Nunspeet.

Toen we ons daar met een klein groepje op voorbereidden zei ik meteen: *Hé, dat komt goed uit – een zendingszondag op de eerste zondag van Advent.*

Want hoe kunnen we warm worden en warm blijven voor het werk van de zending?

Toch alleen als we oog hebben voor het werk van Gods zending?

Dat God de wereld zo liefhad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft?

Waarom?

Opdat een ieder, die gelooft niet verloren zal gaan, maar eeuwig leven heeft.

Het is verreweg de meest bekende tekst uit de Bijbel.

En het is een woord waarin het hart van het evangelie klopt.

Het is een woord dat de wereld in het oog heeft in zijn volle breedte.

Van noord naar zuid en van oost naar west.

Er is geen continent voor wie de liefde van God niet bedoeld is:

Europa, Afrika, Azië, Noord- en Zuid-Amerika, Australië.

Zo wereldwijd strekt God zijn armen uit om heel die wereld aan zijn hart te drukken.

En tegelijk is het een woord, dat zo versmald tot ieder mens persoonlijk komt.

Opdat een ieder, die gelooft...

Gods liefde gaat uit naar enkelingen.

Gods liefde is er voor Annie en voor Karel, voor Hassan en Fatima, voor John en Patty, voor Anoesjka en Dimitri en hoe ze allemaal ook mogen heten.

Gods liefde is voor iedereen.

Opdat een ieder, die gelooft niet verloren gaat...

Ja, zo gaat Gods liefde ook de donkere diepte in.

De verlorenheid waarin de mens zich bevindt van een leven zonder God.

En waar God niet in het leven van een mens is, daar loopt het onherroepelijk dood.

Daar mist een mens zijn bestemming, het doel waarvoor hij geschapen is.

En een mens die zijn bestemming mist, die heeft voor niets geleefd.

Bedenk eens wat dat betekent: voor niets leven?

Denk aan alle bijzonderheden van je leven.

Je studie, je werk, je hobbies.

Je vriendschappen, je huwelijk, je bezig zijn in de samenleving.

Al die dingen waar je naar streeft.

En zeg tegen jezelf: het heeft allemaal geen enkele betekenis.

Het heeft geen andere bestemming dan het graf.

En dan is het over en uit!

Kan een mens dat werkelijk onder ogen zien zonder te huiveren?

Ja, misschien is dat wel mogelijk.

Misschien zijn er inderdaad mensen die daarmee kunnen leven.

Maar wie daar ook mee leven kan – God in elk geval niet!

God kan het niet aanzien, dat mensen die Hij met zoveel liefde en zorg in het leven heeft geroepen, kapot en verloren gaan.

En de Bijbel is het boek waarin altijd weer één thema klinkt met talloze variaties: God heeft de wereld lief.

Dat begint al op de eerste bladzij van de Bijbel.

Het verhaal hoe God met macht en wijsheid de wereld tot stand brengt.

Wat is daarmee meteen al ontzaglijk veel gezegd.

Onze wereld die uit Gods hand komt.

Niks Big Bang!

Niks oersoep waarin volkomen toevallig allerlei processen op gang komen.

Nee, aan het begin van de geschiedenis staat God.

God, die met macht en wijsheid zijn kunstwerk creëert.

En dan vaststelt dat het goed is, zeer goed.

Zijn schepping – met als hoogtepunt de mens!

En dan kan het gaan beginnen: het mooie, lieve leven van de mens met zijn Schepper.

In goede harmonie en in een ongestoorde verstandhouding.

Maar dan wordt die harmonie verstoord.

De mens laat zich wantrouwen aanpraten door Gods vileine tegenstander.

Hij komt in aanraking met de macht van de duisternis.

Hij vertrouwt God niet langer op zijn woord.

Hij eet van de vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad.
Hij kiest er voor om zelf uit te maken wat goed is of kwaad.
Hij laat zich niet langer gezeggen.

En zo is het begonnen dat de mens vervreemde van zijn Schepper.
Dat hij zich niet meer op zijn gemak voelde in de ontmoeting met zijn God.
God zoekt de mens op.
Maar de mens duikt weg in de struiken.
Hij verbergt zich.
Hij durft God niet onder ogen te komen.
God is een vreemde voor Hem geworden en niet langer zijn vertrouweling.

Maar God wil dat niet laten gebeuren.
God wil er niet mee kappen.
En God roept de mens: *Waar ben je?*

Ja, ik vraag me dan af: hoe heeft dat geklonken?
Op welke toon heeft God de mens geroepen?
Klonk er woede in zijn stem?
Wáár ben je?
Als Ik je in mijn handen krijg...

Of was het verdrietig?
Waar ben je nu toch?
Waar ben je gebleven?
Adam, Ik ben je kwijt.
Waar ben je nu toch heengegaan?

Was het lokkend?
Waar ben je?
Kom toch terug!
Laten we alsjeblieft weer met elkaar verder gaan!

Nee, we weten niet hoe het geklonken heeft toen God de mens opzocht in de hof.
Het heeft ongetwijfeld iets gehad van een ter verantwoording roepen.
Wat heb je Mij nou geleverd?
Hoe heb je Mij dit kunnen aandoen – dat wantrouwen?
Hoe is het mogelijk dat je Mij zo miskend hebt?
Dat je werkelijk meende gelukkiger te kunnen zijn door zelf uit te maken wat goed of kwaad is in je leven?

Maar ik denk dat dat andere er ook in doorgeklonken heeft.
Waar ben je?
Waar ben je nou toch gebleven?
Hadden we het dan niet goed samen?
Waarom kruip je nou toch voor me weg?
Wat is er tussen ons gebeurd, dat je me niet meer in de ogen durft te kijken?

Er is bij God van meetaf het verlangen om de relatie weer te herstellen.
Ik vind het zo opvallend dat dit Gods eerste vraag is na de overtreding van de mens.
Niet: *Wat heb je gedaan?*
Biecht maar eens op!
Je zult er van lusten!

Maar: *Waar ben je?*
Ik wil je weer terug!
Want je bent op dood spoor gekomen!
Je hebt voor je ondergang gekozen!
En dat kan Ik niet aanzien!

En dat is heel de geschiedenis door voortdurend de inzet van God geweest.
De mens dringend vragen weer terug te komen.
God kwam niet naar Adam en Eva in de hof om ze er eens flink van langs te geven.
God kwam niet om hen het oordeel aan te zeggen.
Ook al had hun daad wel gevolgen, waar ze niet onder uit kwamen.
Maar God was er van meetaf op uit om hen in het leven te behouden.
Hij gunde hun leven.
En leven is Hem kennen en vertrouwen.
Is geloven dat je zonder Hem niets bent en niets kunt.
En dat het zonder Hem niets met je wordt.

Zo lief had God de wereld, dat Hij er alles voor over had om het weer goed te krijgen.
Zo lief had God u en jou en mij, dat Hij daarvoor tot het uiterste ging.
Als we daar niet van onder de indruk raken, wordt het niks met Kerst.
Dan vieren we een feest waar we het mooiste niet eens van snappen.
Zó lief had God de wereld dat Hij zijn eigen Zoon zond.
En dat woordje zo geeft de diepte van zijn liefde aan.
Dit is geen gewone liefde.
Dit is absoluut ongewoon.
Het is een liefde die zichzelf weggeeft voor degenen die worden bemind.
Echte liefde kun je afmeten aan wat de ander voor jou over heeft.
Liefde die wat kost!

Veel mensen hebben de mond vol over liefde, maar het is niet meer dan dat.
Ik denk aan die jongen die aan zijn vriendin SMS-te:
Schat, ik hou van jou!
Om bij jou te komen ga ik door een woestijn.
Of door een jungle vol leeuwen en tijgers.
Ik wil alles trotseren om maar bij jou te zijn.
En als het vanavond niet regent kom ik bij je langs!
Sja, dat is het niet, hè?

God heeft er zijn Zoon voor over om ons terug te winnen.
Zo ver gaat Hij.
God vindt jou zijn Zoon waard!

Als je maar niet...
Als je maar niet verloren gaat!
Ja, daar heb je dat nare woord weer.
Verloren gaan.
Huiveringwekkend!
Kan het evangelie daar nou niet zonder?
Veel mensen, ook veel christenen vinden eigenlijk van wel.
We kunnen toch wel praten over de liefde van God zonder die sombere klanken?
Verlorenheid, eeuwige duisternis, huilen en tanden knarsen, oordeel en hel.

Weet je, dat doet me denken aan iemand die in het water ligt.
Hij kan niet zwemmen.
Hij spartelt en doet wanhopige pogingen om aan de kant te komen.
Maar het lukt van geen kant.
Hij zakt steeds dieper in het water weg.

Plotseling staat aan de kant iemand met een stuk touw.
Hij gooit het touw naar de man in het water en roept: *Hier, ik kom je helpen!*
Pak dat touw, dan trek ik je naar de kant.
Pak dat touw, man!
Pak het nou, want anders verdrink je!

Stel je nou eens voor, dat die man in het water terugroept: *Hè, doe niet zo vervelend!*
Fijn dat je me helpen wil.
Maar waarom moet je dan beginnen over verdrinken!
Daar word ik nou echt helemaal niet goed van.

Kan het evangelie wel zwijgen over dreigende verlorenheid?
Zou het er écht plezieriger op worden als dat verzwegen wordt?
Is het evangelie nou juist geen evangelie, blijde boodschap, juist omdat het ons wijst op onze verlorenheid?
Maar dat het ons een uitweg daaruit biedt?
Een touw toegooit?
Hier, pak aan!
Anders verdrink je!
Anders loopt het slecht met je af!
Het spreken over *verloren gaan* staat toch in een bepaald kader!
Het wil ons toch juist waarschuwen en wégroepen van de verlorenheid.

Ja, maar ik voél me helemaal niet verloren.
Ik merk helemaal niet dat ik aan het verdrinken ben.
Ik ben oké en ik voel me happy!
Dus waarom moet ik me angst laten aanpraten?

Ja, dat dachten de mensen op de Titanic ook.
We hebben een onverwoestbaar schip.
We hebben geen enkel gevaar te duchten.
En we vermaken ons hier opperbest.
Alles hier is van het mooiste en het beste.
Ondergang?
Verdrinkingsdood?
Niet op de Titanic!
Ben je gek!

Maar de Titanic ging hopeloos verloren!
Dat je je niet verloren voélt, wil nog niet zeggen dat je dus ook niet verloren gáát!
Als er één zicht heeft op onze situatie, dan is het God.
En als Hij ons waarschuwt, dan is het zaak om op te letten.
En Hij waarschuwt uit liefde!
Hij wil ons niet verloren laten gaan.
Hij wil ons heil.
En daarom wil Hij ons terug!
En daarom is Hij zo ver gegaan, dat Hij zijn Zoon daarvoor heeft ingezet.
En de Zoon heeft zelf zijn leven gegeven om mensen te redden.
Daarom is het Kerst geworden.
En Goede Vrijdag.
En Pasen.
En Hemelvaart.
En Pinksteren.

Ja, ook Pinksteren.
Want Pinksteren is dat God alweer mensen teruggewonnen heeft.
Mensen die zeggen: *Vader, hier zijn wij weer!*
Wat dom van ons om voor U weg te kruipen.
Wat waren wij domoren door te denken dat we ons zelf wel konden redden.
Wat heerlijk dat U ons de ogen hebt opengedaan.
Hier zijn we weer helemaal bij U terug.
Tot uw dienst!
Wij werken graag weer in uw hof: zaaien en planten en onkruid wieden.
En als u de groei geeft: oogsten!

*Hier zijn wij.
Aangeraakt en gewonnen door uw liefde, willen wij uw liefde dienen.
Maak ons tot getuigen van de boodschap van uw ontferming.*

Johannes eindigt zijn evangelie met de aanstelling van de apostelen.
Letterlijk: zendelingen.
Als Jezus aan hen verschijnt als de Opgestane.
En dan zegt: *Vrede zij U!*
Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u.
En dan op hen blaast en hun zo de heilige Geest geeft.
Omdat die zending alleen maar kan gebeuren in de kracht van de Geest.

Want de Geest maakt u gevoelig voor de impact van het evangelie.
Voor u zelf.
Maar dan ook voor anderen.
Alleen als u zelf in de gaten hebt van welke verlorenheid u verlost bent, alleen dan kunt u ook bewogen zijn om hen die daar nog niet van weten.
Alleen als u zelf beseft hoe rijk u bent omdat u Christus hebt leren kennen, alleen dan hebt u er oog voor hoe arm anderen zijn die Hem nog niet kennen.
En dan zal het bij u gaan branden.
Het verlangen om anderen te laten delen in uw rijkdom.

Dan zult u gaan bidden: *Schijn in mij! Schijn door mij!*
Laat mij een licht mogen zijn in een donkere wereld.
Laat mij een havenlicht mogen zijn, voor zoekende zwalkers.
Een baken voor ieder de weg is kwijt geraakt.
Wil mij gebruiken bij dat wereldwijde zendingswerk, waarmee U nog steeds bezig bent.
Laat het Kerstfeest echt een feest voor deze wereld mogen zijn.
Te beginnen in onze eigen omgeving, onze eigen buurt, ons eigen dorp.
Laat mij zien, Vader, welke taak U voor mij hebt weggelegd.
Laat mij straks met open ogen en een open hart in de hal rondkijken naar de mogelijkheden die er zijn en mijn bijdrage geven op de wijze die bij mij past.
En die past bij de liefde die U mij bewees in Jezus, uw Zoon!
Dat er nog velen door U en met mijn hulp gered mogen worden uit de verlorenheid.
Beweeg mij en maak mij bewogen!
In Jezus' Naam. AMEN.
28-11-2004